

Návrh účasti delegácie Slovenskej republiky na 78. zasadnutí Svetového zdravotníckeho zhromaždenia, ktoré sa uskutoční v dňoch 19. – 27. mája v Ženeve, Švajčiarsko

V dňoch 19. – 27. mája 2025 sa bude konať 78. zasadnutie Svetového zdravotníckeho zhromaždenia (ďalej len „WHA78“). Svetové zdravotnícke zhromaždenie je rozhodovacím orgánom Svetovej zdravotníckej organizácie (ďalej len „WHO“) a zúčastňujú sa ho delegácie zo všetkých členských štátov WHO, pričom je zamerané na konkrétne zdravotnícke oblasti, ktorý pripravuje Riadiaca rada WHO.

Tohtoročné WHA78 sa, okrem odborných zdravotníckych tém, bude venovať udržateľnosti financií a programového rozpočtu, a rovnako tak je možné očakávať otvorenie viacerých politických tém reflektujúcich na momentálnu zahraničnú a geopolitickú situáciu. Delegáciu SR bude na zasadnutí viesť štátny tajomník Ministerstva zdravotníctva SR.

Plánované prijímanie návrhu textu PA, na ktorom bola dosiahnutá zhoda počas pokračovania 13. zasadnutia Medzivládneho negotačného orgánu (ďalej len „INB13 RS“), možno považovať za vyjadrenie politickej vôle, avšak je dôležité poznamenať, že PA sa po tomto prijatí nestáva pre členské štáty právne záväzným dokumentom, ani nevstupuje do platnosti. Podmienkou otvorenia PA na podpis a jej vstupu do platnosti je ukončenie rokovaní o Prílohe, ktorej predmetom bude problematika Prístupu a zdieľania patogénov (ďalej len „PABS“), a ktorá je integrálnou súčasťou PA. Nakoľko je potrebné k medzinárodnej zmluve pristupovať ako k celku a vzhľadom na fakt, že zatiaľ neboli otvorené rokovania k Prílohe PABS, nebude možné začať vnútroštátny proces skôr, ako budú ukončené rokovania o Prílohe PABS. A teda, rozhodnutie o pristúpení alebo nepristúpení SR k tejto Dohode bude výsledkom záverov v rámci vnútroštátneho procesu.

V rámci odborných zdravotníckych oblastí sa bude delegácia SR zameriavať predovšetkým na témy, ktoré boli označené ako prioritné počas členstva SR v Riadiacej rade WHO (máj 2022 – máj 2025), konkrétne neprenosné ochorenia a duševné zdravie (body 13.1,13.2), univerzálne zdravotné pokrytie (13.3), pracovná sila v zdravotníctve (13.7), zdravie žien, detí a adolescentov (13.9).

V súvislosti s otvorením politických diskusií k momentálnej zahranično-politickej situácii je potrebné upozorniť na diskusie ohľadom otázky zdravotnej situácie na Ukrajine (bod 17.2), a zdravotných aspektov na území Palestíny. Vo vzťahu k uvedeným otázkam sa bude delegácia SR riadiť inštrukciou Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR.

V súvislosti s rokovaniami INB13 RS je dôležité poznamenať, že SR predložila celkovo 12 pripomienok, pričom 11 sa týkalo samotnej textácie PA, ktorými sledovala niekoľko cieľov, medzi inými, posilnenie garancie ochrany ľudských práv a suverenity SR. Pripomienky SR, v podobe ako boli naformulované, neboli zapracované v celom rozsahu.

Vo vzťahu k predkladaným pripomienkam potvrdil Negociačný tím EÚ, že zásada zachovania suverenity štátov pri riešení otázok verejného zdravia je jednoznačne zakotvená v aktuálnom návrhu PA, ako prvý princíp uvedený v článku 3 (Princípy a prístupy).

Rovnako, odsek 2 toho istého článku explicitne poukazuje na plné rešpektovanie dôstojnosti, ľudských práv a základných slobôd všetkých osôb. Negociačný tím EÚ uviedol, že ochrana ľudských práv bude naďalej kardinálnym princípom, ktorý bude EÚ pri diskusiách k PA dodržiavať a zároveň dodal, že ľudské práva sú dostatočne chránené odsekom 2 článku 3.

SR, na podnet Ministerstva spravodlivosti SR, voči postúpenému stanovisku Negociačného tímu EÚ, vyjadrila počas INB13 RS zásadný nesúhlas. Vzhľadom na záverečné ustanovenia PA, SR opätovne upozornila na nevyhnutnú potrebu rozdelenia kompetencií vo vzťahu k oblastiam, ktoré PA upravuje. Negociačný tím EÚ, ani Právny servis Rady EÚ doposiaľ neposkytli jasné vymedzenie kompetencií na úijné a na kompetencie výhradne v pôsobnosti členských štátov EÚ.

Predbežný program 78. zasadnutia Svetového zdravotníckeho zhromaždenia

Rokovanie plenárneho zasadania

1. Otvorenie Zdravotníckeho zhromaždenia

1.1 Vymenovanie výboru pre poverovacie listiny

1.2 Voľba Prezidenta

1.3 Voľba piatich vice-prezidentov, predsedov hlavných výborov a zriadenie generálneho výboru

1.4 Schválenie programu a pridelenie bodov hlavným výborom

Dokument A78/1

2. Správa zo 155. a 156. zasadania Riadiacej rady WHO

Dokument A78/2

3. Príhovor Dr Tedrosa Adhanoma Ghebreyesus, generálneho riaditeľa WHO

Dokument A78/3

4. Prizvaný rečník (rečníci)

5. Prijatie nových členov a pridružených členov (ak sa vyskytnú)

6. Riadiaca rada: voľby

7. Ceny (Awards)

8. Správy hlavných výborov

9. Ukončenie rokovania Zdravotníckeho zhromaždenia

Rokovanie výboru A

10. Otvorenie výboru

Pilier 4: Efektívnejšie a účinnejšie poskytovanie lepšej podpory krajinám zo strany WHO

11. Preskúmanie a aktualizácia záležitostí, ktoré prerokúvala Riadiaca rada

11.1 Reforma riadenia

- Plán implementácie reformy sekretariátu (rozhodnutie WHA75(8) (2022))
- Proces riešenia a vyšetrovania potenciálnych obvinení proti generálnym riaditeľom WHO (rozhodnutie WHA77(15) (2024))

11.2 Návrh programového rozpočtu na roky 2026-2027

Pilier 1: O miliardu viac ľudí bude mať prospech z univerzálneho zdravotného poistenia

12. Úloha globálneho koordinačného mechanizmu v oblasti prevencie a kontroly neprenosných chorôb v práci WHO na zapojení viacerých zainteresovaných strán do prevencie a kontroly neprenosných chorôb: správa o nezávislom hodnotení

13. Preskúmanie a aktualizácia záležitostí, ktoré prerokúvala Riadiaca rada

13.1 Nadväznosť na politické vyhlásenie tretieho zasadnutia Valného zhromaždenia na vysokej úrovni o prevencii a kontrole neprenosných chorôb

- Zníženie záťaže neprenosných chorôb prostredníctvom posilnenia prevencie a kontroly cukrovky (rezolúcia WHA74.4 (2021))
- Zdravie ústnej dutiny (rezolúcia WHA74.5 (2021))
- Komplexný akčný plán pre duševné zdravie na roky 2013 – 2030 (rezolúcia WHA77.3 (2024) a rozhodnutie WHA74(14) (2021))
- Globálna stratégia na urýchlenie eliminácie rakoviny krčka maternice ako problému verejného zdravia a s ňou súvisiace ciele a zámery na obdobie rokov 2020 – 2030 (rezolúcia WHA73.2 (2020))

13.2 Duševné zdravie a sociálne prepojenie

Dokument A78/4

13.3 Univerzálne zdravotné poistenie

- Primárna zdravotná starostlivosť

Dokumenty A78/4 a EB156/2025/REC/1, rozhodnutia EB156(14), EB156(15), EB156(16), EB156(17) a EB156(19)

13.4 Prenosné choroby

Dokumenty A78/4 a EB156/2025/REC/1, rozhodnutia EB156(23) a EB156(24)

- Globálny plán na porazenie meningitídy do roku 2030

Dokument A78/4

13.5 Nekvalitné a falšované lieky

Dokumenty A78/4 a EB156/2025/REC/1, rozhodnutie EB156(25)

- Globálny plán na prekonanie meningitídy do roku 2030

13.6 Štandardizácia nomenklatúry zdravotníckych pomôcok

Dokument A78/4

13.7 Pracovná sila v zdravotníctve a starostlivosti

- Globálny kódex postupov WHO pre medzinárodný nábor zdravotníckeho personálu

Dokumenty A78/4 a EB156/2025/REC/1, rozhodnutie EB156(26)

- Globálna stratégia pre ľudské zdroje v zdravotníctve: pracovná sila 2030

Dokumenty A78/4 a EB156/2025/REC/1, rozhodnutie EB156(27)

13.8 Návrh globálnej stratégie tradičnej medicíny 2025 – 2034

Dokumenty A78/4, A78/4 Add.1 a EB156/2025/REC/1, rozhodnutie EB156(28)

13.9 Globálna stratégia pre zdravie žien, detí a dospelých

Dokumenty A78/4 a EB156/2025/REC/1, rozhodnutia EB156(29) a EB156(30)

14. Zdravie v agende trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030

Dokument A78/7

15. Antimikrobiálna rezistencia

Dokument A78/8

Pilier 2: O miliardu viac ľudí lepšie chránených pred núdzovými situáciami v oblasti zdravia

16. Pripravenosť a reakcia na núdzové situácie v oblasti zdravia

- 16.1 Posilnenie globálnej architektúry pre prevenciu, pripravenosť, reakciu a odolnosť v oblasti zdravotných núdzových situácií

Dokument A78/9

- 16.2 Medzivládny rokovací orgán na vypracovanie a prerokovanie dohovoru, dohody alebo iného medzinárodného nástroja WHO o prevencii, pripravenosti a reakcii na pandémie a reakcii na ňu

Dokument A78/10

- 16.3 Implementácia Medzinárodných zdravotných predpisov (2005)

Dokumenty A78/11, A78/11 Add.1 a A78/11 Add.2

- 16.4 Nezávislý dozorný a poradný výbor pre program WHO pre zdravotné núdzové situácie

Dokument A78/12

17. Preskúmanie a aktualizácia záležitostí, ktoré prerokúvala Riadiaca rada

- 17.1 Činnosť WHO v núdzových zdravotných situáciách

Dokumenty A78/13 a EB156/2025/REC/1, rozhodnutie EB156(31)

- 17.2 Implementácia rezolúcie WHA75.11 (2022)

Dokument A78/14

- 17.3 Zdravotné podmienky na okupovanom palestínskom území vrátane východného Jeruzalema

Dokumenty A78/15 a EB156/2025/REC/1, rezolúcia EB156.R3

- 17.4 Univerzálne preskúmanie zdravia a pripravenosti (UHPR)

Dokument A78/4

- 17.5 Poliomyelitída

Dokument A78/4

Pilier 3: O miliardu viac ľudí sa bude tešiť lepšiemu zdraviu a pohode**18. Preskúmanie a aktualizácia záležitostí, ktoré prerokúvala Riadiaca rada****18.1 Vplyv chemikálií, odpadu a znečistenia na ľudské zdravie**

Dokumenty A78/4 a EB156/2025/REC/1, rozhodnutie EB156(32)

18.2 Aktualizovaný plán pre posilnenú globálnu reakciu na nepriaznivé účinky znečistenia ovzdušia na zdravie

Dokumenty A78/4 a EB156/2025/REC/1, rozhodnutie EB156(33)

18.3 Zmena klímy a zdravie

Dokumenty A78/4, A78/4 Add.2 a EB156/2025/REC/1, rozhodnutie EB156(40)

Rokovanie výboru B

19. Otvorenie výboru

20. Zdravotné podmienky na okupovaných územiach Palestíny vrátane východného Jeruzalema a na okupovaných sýrskych golanských územiach

Dokument A87/16

Pilier 4: Efektívnejšia a účinnejšia WHO, ktorá poskytuje krajinám lepšiu podporu

21. Rozpočet a finančné otázky

21.1 Správa o výsledkoch za rok 2024 (Programový rozpočet 2024 – 2025: hodnotenie výkonnosti) a Finančná správa a auditované finančné výkazy za rok končiaci sa 31. decembra 2024

Dokumenty A78/17, A78/18 a A78/INF./3

21.2 Financovanie a plnenie programového rozpočtu 2024 – 2025

Dokumenty A78/19, A78/20 a A78/INF./4

21.3 Udržateľné financovanie: investičné kolo WHO

Dokument A78/21

21.4 Príspevková škála 2026 – 2027

Dokument A78/22

21.5 Stav výberu vymeraných príspevkov vrátane členských štátov, ktoré majú nedoplatky s platením svojich príspevkov v rozsahu, ktorý by odôvodňoval uplatnenie článku 7 Ústavy

Dokument A78/23

21.6 Osobitné opatrenia na vyrovnanie nedoplatkov [ak jestvujú]

21.7 Hodnotenie nových členov a pridružených členov [ak jestvujú]

21.8 Zmeny a doplnenia rozpočtových predpisov a rozpočtových pravidiel

Dokument A78/24

22. Záležitosti auditu a dohľadu

22.1 Správa externého audítora

Dokument A78/25

22.2 Správa interného audítora

Dokument A78/26

22.3 Odporúčania externého a interného auditu: pokrok v implementácii

Dokument A78/27

23. Personálne otázky

23.1 Ľudské zdroje: výročná správa

Dokument A78/28

23.2 Zmeny a doplnenia Služobného poriadku a Pravidiel pre zamestnancov

Dokumenty A78/4 a EB156/2025/REC/1, uznesenia EB156.R5 a EB156.R6

23.3 Správa Komisie pre medzinárodnú civilnú službu

Dokument A78/4

23.4 Správa Spoločnej dôchodkovej rady zamestnancov OSN

Dokument A78/29

23.5 Vymenovanie zástupcov do Výboru pre dôchodky zamestnancov WHO

Dokument A78/30

24. Preskúmanie a aktualizácia záležitostí, ktoré prerokúvala Riadiaca rada

Riadenie, právne a riadiace záležitosti

24.1 Prevencia sexuálneho vykorisťovania, zneužívania a obťažovania

Dokument A78/4

24.2 Globálne stratégie a akčné plány, ktorých platnosť má skončiť do jedného roka

- Globálne strategické smery pre ošetrovatel'stvo a pôrodnictvo 2021 – 2025

Dokumenty A78/4 a EB156/2025/REC/1, rozhodnutie EB156(34)

- Globálna stratégia pre digitálne zdravie 2020 – 2025

Dokumenty A78/4 a EB156/2025/REC/1, rozhodnutie EB156(35)

- Globálny akčný plán pre reakciu verejného zdravia na demenciu 2017 – 2025
Dokumenty A78/4 a EB156/2025/REC/1, rozhodnutie EB156(36)
- Komplexný implementačný plán pre výživu matiek, dojčiat a malých detí
2012 – 2025
Dokumenty A78/4, A78/4 Add.3 a EB156/2025/REC/1, rozhodnutie EB156(37)

24.3 Medzinárodné zdravotné predpisy (2005): navrhovaný postup na opravu chýb v texte nástroja

Dokumenty A78/4, A78/INF./5 a EB156/2025/REC/1, rozhodnutie EB156(38)

25. Preradenie Indonézie z regiónu juhovýchodnej Ázie do regiónu západného Pacifiku

Dokument A78/31

26. Dohody s medzivládnymi organizáciami

Dokument A78/32

27. Spolupráca v rámci systému Organizácie Spojených národov a s inými medzivládnymi organizáciami

Dokument A78/33

28. Informatívne záležitosti

28.1 Správy o pokroku

Dokument A78/34

Pilier 1: O miliardu viac ľudí bude mať úžitok z univerzálneho zdravotného poistenia

A. Posilnenie diagnostických kapacít (rezolúcia WHA76.5 (2023))

B. Globálny akčný plán WHO na podporu zdravia utečencov a migrantov na roky 2019 – 2030 (rezolúcia WHA76.14 (2023))

- C. Integrovaná urgentná, kritická a operačná starostlivosť pre univerzálne zdravotné poistenie a ochranu pred núdzovými zdravotnými stavmi (rezolúcia WHA76.2 (2023))
- D. Globálna stratégia pre prevenciu a kontrolu infekcií (rezolúcia WHA75.13 (2022))
- E. Posilnenie miestnej výroby liekov a iných zdravotníckych technológií s cieľom zlepšiť prístup (rezolúcia WHA74.6 (2021))
- F. Eradikácia drakunkulózy (rezolúcia WHA64.16 (2011))
- G. Globálne opatrenia v oblasti bezpečnosti pacientov (rezolúcia WHA72.6 (2019) a rozhodnutie WHA74(13) (2021))

Pilier 2: O miliardu viac ľudí lepšie chránených pred núdzovými situáciami v oblasti zdravia

- H. Zvýšenie biologickej bezpečnosti laboratórií (uznesenie WHA58.29 (2005))
- I. Eradikácia kiahní: zničenie zásob vírusu varioly (uznesenie WHA60.1 (2007))

Pilier 3: O miliardu viac ľudí sa bude tešiť lepšiemu zdraviu a blahobytu

- J. Globálna stratégia WHO v oblasti zdravia, životného prostredia a zmeny klímy: transformácia potrebná na trvalo udržateľné zlepšenie života a blahobytu prostredníctvom zdravého prostredia (rozhodnutie WHA74(24) (2021))
- K. Akčný plán pre zmenu klímy a zdravie v malých ostrovných rozvojových štátoch (rozhodnutie WHA72(10) (2019))
- L. Behaviorálne vedy pre lepšie zdravie (uznesenie WHA76.7 (2023))
- M. Urýchlenie opatrení v oblasti globálnej prevencie utopenia (uznesenie WHA76.18 (2023))
- N. Globálny akčný plán WHO na posilnenie úlohy systému zdravotnej starostlivosti v rámci národnej multisektorovej reakcie na riešenie medziľudského násillia, najmä páchaného na ženách a dievčatách a na deťoch (uznesenie WHA69.5 (2016)) a

ukončenie násilia páchaného na deťoch prostredníctvom posilnenia systémov zdravotnej starostlivosti a multisektorových prístupov (uznesenie WHA74.17 (2021))

Smernica

postupu delegácie Slovenskej republiky na 78. zasadnutí Svetového zdravotníckeho zhromaždenia, ktoré sa uskutoční v dňoch 19. – 27. mája v Ženeve, Švajčiarsko

Delegácia Slovenskej republiky (ďalej len „delegácia“) bude na 78. zasadnutí Svetového zdravotníckeho zhromaždenia sledovať tieto hlavné ciele:

1. Slovenská republika vystúpi v pléne Svetového zdravotníckeho zhromaždenia, rovnako ako ostatné členské štáty WHO, s prejavom reflektujúcim na všeobecnú zdravotnú situáciu vo svete.
2. Slovenská republika podporí a zúčastní sa na tých sprievodných podujatiach, ktorých zameranie nadväzuje na priority, ktoré SR presadzuje počas jej členstva v Riadiacej rade WHO.
3. Vo vzťahu k zahranično-politickým aspektom zahŕňajúcich Ukrajinu a Palestínu sa bude delegácia riadiť inštrukciou Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR.
4. Vo vzťahu k prijímaniu Pandemickej dohody sú indikované dva scenáre:
 - i) v prípade prijímania Dohody konsenzom: SR nenaruší globálny konsenzus, avšak vystúpi s komentárom, ktorého úplné znenie je obsahom bodu 5 tejto Smernice.
 - ii) v prípade hlasovania o Dohode: SR sa zdrží hlasovania a v rámci vysvetlenia svojho postoja vystúpi s vyjadrením, ktorého úplné znenie je obsahom bodu 5 tejto Smernice.
5. Vystúpenie SR vo vzťahu k prijímaniu PA:
Vzhľadom na národný kontext je pre Slovenskú republiku dôležité, aby prebehla dôkladná vnútroštátna analýza Pandemickej dohody ako celku, s cieľom ubezpečenia, že suverenity Slovenskej republiky je zachovaná a garancia ochrany ľudských práv dostatočná.

Zloženie delegácie Slovenskej republiky na diplomatickej konferencii

Keďže 78. zasadnutie Svetového zdravotníckeho zhromaždenia sa bude konať v Ženeve v dňoch 19. – 27. mája 2025, Ministerstvo zdravotníctva SR vymenovalo a zostavilo delegáciu Slovenskej republiky na uvedené zasadnutie v nasledovnom zložení:

Vedúci delegácie:

Michal ŠTOFKO

štátny tajomník, Ministerstvo zdravotníctva SR

Zástupca vedúceho delegácie:

Dušan MATULAY

veľvyslanec a stály predstaviteľ, Stála misia Slovenskej republiky pri OSN a iných medzinárodných organizáciách v Ženeve

Zástupcovia:

Juraj KUBLA

zástupca stáleho predstaviteľa, Stála misia Slovenskej republiky pri OSN a iných medzinárodných organizáciách v Ženeve

Dominika GREISIGEROVÁ

riaditeľka, Odbor medzinárodných vzťahov a záležitostí EÚ, Ministerstvo zdravotníctva SR

Jozef ŠUVADA

expert, Ministerstvo zdravotníctva SR

Ján PAUHOF

zdravotnícky atašé, Stála misia Slovenskej republiky pri OSN a iných medzinárodných organizáciách v Ženeve

Elena JABLONICKÁ

národná koordinátorka pre WHO, Ministerstvo zdravotníctva SR